۲۰۴ ایکنجی دوره

۳شنبه ۳۱ اردیبهشت ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه	ایلیک	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	«
۳	«	۳۵	«

مدیر: فتحی خشگنابی

دارەنین محلی ستارخان خیابانی

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین اورغانیدر

بیز و تهران...

یکشنبه‌گونی ناگهانی اولاراق هولاسو طرفیندن دولت قوه‌سی فدائی دسته‌لریمیزین سنگرلرینه خمپاره آتشی ایله تعرضه باشلادی. همیشه اولدیغی کیمی فدائیلریمیز اوزلرینین قهرمانانه استقامتی ایله بو تعرضی سندیروب اوز سنگرلرینی الده ساخلامقله دشمنی دالی چکیلمگه مجبور ایتدیلر. بو غیر مترقبه حادثه‌نین عادی موقعلرده البته بویوک تأثیری اولا بیلمزدی، ولی ایندی که تهران حکومتی ایله آذربایجان ملی حکومتی آراسیندا دانیشیق گیدیر - بو حرکتین بیزیم عقیده‌میزه گوره بویوک و درین معناسی واردر. بیزیم نماینده‌لریمیز تهرانده اولدیقلاری وقت «همان موقعده» همین مرموز دسته‌لرین سنگرلریمیزه تعرض ایدوب تلفات و اسیر ویردیکدن صونرا گری چکیلمگه مجبور اولدیقلارینی دولت نسبته بیلدیرمیشلردی. دولت طرفیندن تحقیق ایچون گوندریلن کمیسیون نماینده‌لریمیز دیدیکلری تأیید ایتمیش تعرضین دولت قوه‌سی طرفیندن باشلاندیغینی تنظیم ایتدیکی صورت جلسه‌ده و الده اولان قطعی مدارک واسطه سیله تصدیق ایتمیشدی. دولت ایسه متصرلری و خلقی بیر بیرینین جانینا سالوب قارداش قانی توکمگه واداره ایده‌نلری مجازات ایتمک و خائنلرین الریکی کسمک عوضینه کاغذ یازیغه تشث ایدوب مسئله‌نی مهمل ایتمک ایسته‌یه‌رک مسخره وشعبده‌لرینی بیر داها تکرار ایتمک امکانی ویرمیشدر.

بیز بو ایشده مستقیما آقای قوام السلطنه‌نین دخالتی اولدیغینی ایرەلی سوره بیلمیریک، شاید حقیقتاده دولتین بو ایشلردن اطلاعی یوخدور، ولی خائنلرین مجازات اولونماماسی بو کیمی یاریک و اینجه بیر موقعده بنی ماجرالره امکان ویرمیشدر.

بیز ایستیریک قبول ایدک که آقای قوامین بو ایشلردن اطلاعی یوخدور، ایستیریک اینانماق که بعضی ماجراجو و مرتجع عنصرلر شاید ایران خلقینین دشمنلرینین تحریکی ایله بو کیمی اویونلاره تشث ایتمکده‌درلر. شاید بعضیلرینین ادعاسی دوغرو اولا که دی برلر غیر مسئول مقامات بو کیمی کشیلر واسطه سیله آذربایجان لوهنتین قاباغینی آلماغا چالیشیر: شاید ایش بوندان داها درین‌دیر! بلکه دنیانی یئنی قان دریاسینه دوندرمک ایسته‌ین امپریالیست دولتلرین بارماغی ایله اوینانیلارین نقشه سیدیر که هولاسو - ساقیز لده - سردشته اولان قارانلیق و مرموز حرکت رهبرلیک ایدیرلر: شاید بو ایشده تهراندا و آذربایجاندا گیجه و گوندوز فعالیتده اولان خارجی جاسوسلار طرفیندن معین نقشه اوزره حرکت ایدیلیر.

بو شایعه‌لرین هامیسی ایله بیله، بیز دولتین عدم مسئولیتی‌ده تصدیق ایده بیلمریک. دولت اگر بیرنجی حمله‌ده خائنلری، خودسرلیک وسرکشلیک ایده‌نلری شدیده بیر صورتده مجازات ایتمیش اولسایدی ایکنجی دفعه بو اتفاق دوشمزدی و بو بدناملیقدا میدانا چیخمازدی.

بیز بیلیریک توک ارتجاعی قوه‌لری راحت اوتورا بیلمیرلر: بیز بیلیریک خلقین مال و جانینه و ناموسینه تجاوز ایدوب اوزلرینه شخصی ثروت و سامان دوزه‌لدن یالانچی ایلوالار بولانلیق سودان بالیق دوتماقه چالیشاجاق. آذربایجانی ارستان و ایرانین سایر ایالتلری کیمی اوزلرینه تاخت و تاز میدانی دوزه‌لتمک ایچین هر بیر جانیه حاضر اولا بیلرلر. بیز ایندی ایران مطبوعاتی نامینه تظاهر ایدن ماشاالله خان و رضا جوزانی اوکرلرینین و سایر پهلوی مداحلارینین مدبوحانه تشبثلریندن خبرسیز دگیلیک. بیز مختاری نظمیه‌سی جاسوسلارینین و سید ضیاء الدینین باشیندا

بقیه‌سی ۴ نجی صحیفه‌ده

مملکت خبرلری

ابتدائی مکتب‌لرین نهائی امتحانلارینا باشلاندی

۲۸ر۲ر۲۵ دن ۲۵ اوغلان و ۱۷ قیز ابتدائی مکتب‌لرینین آلتینجی صنف‌لرینین نهائی امتحانلارینا تبریزین دانشسرای عمارتینده باشلانمیشدر. آیین ۲۸ و ۲۹ ینده بو امتحانلاردا (۷۲۱) اوغلان و ۲۵۰ قیزلاردان شرکت ایتمیشلردر.

امتحانلار جلسه‌سی، محترم معارف وزیری آقای بی‌ریا، وزارت معاونی آقای پورچالو، امتحانلار اداره‌سی رئیسی آقای صدرالدینی و تفتیش اداره‌سی رئیسی آقای ..لاتری‌نین نظارتی آلتیندا هر گون ساعت ۷ یاریمدان ۱۲ یه قدر اورتادان صونرا اوچدن آلتی یا قدر دوام ایتمکده‌در. سه‌شنبه گونی اردیبهشتین ۳۱ نده قیزلار و اوغلانلارا (دارالمعلمین)لاری ویره‌رک مدرسه‌سینین صنف‌لرینین ایکینجی امتحانلاری باشلانا جاقدر. تبریزده الاهرلیت مدرسه سینین ایلک دوره‌سی قورتاردی

۲۵ر۲ر۲۴ ده تبریزده تاسیس اولونان ایلک مدرسه سینین تحصیل مدتی ۲۵ر۲ر۲۵ ده قورتارمیشدر. بو مدرسه‌ده قیسقه قورسلار اجرا ایدلیرمیش، عملیاتلاری چوخلو اولوب، قیسامدت‌ده (اعضا) ویزمیش چوخ عالی بیر تحصیل دوره‌سی گیچیرمیشدر. بونلار گوردکلری و گچیردیکلری تحصیل سابقه‌سی ایکی ایللیک تحصیل دوره سیله مساویدر. شایان توجه اولان بیری بودور که، هرشعبه‌ده بوتون درسلر توز آنا دیلیمیزده تدریس اولونموشدر. بو جوان افسرلریمیز سیاسی و اجتماعی جهتدن‌ده چوخ تعلیم وتربیه گورمیشلردر.

انگلیزده آقوورال هیئتی

خصوصی مخبریمیزدن:

انگلیزده آقوورال هیئتی طرفیندن یوسون گوتلرده (آرضین دال آلان) بیوه‌سی آقای ابراهیم شمشیرذن مسئولیتی و آقای ادریس بالرتین وزیرولیگی وگل چهره رولیسی ایفا ایدن وراوید لین اشتراکیله تماشایه اویولمیشدر. توز رول لارینده موفقت قزانمیشلاردر.

تبریزده‌کی «وحدت» مکتبینین امتحانلارینین باشلانماسی

اردیبهشتین اوتوزینده تبریزده‌کی «وحدت» مکتبینده امتحانلار باشلانمیشدر. امتحانلار باشلانان گونی آیین اوتوزیندا معارف وزیری آقای بی‌ریا ومعارف اداره‌سی رئیسی آقای صدرالدینی، دیوانی، صفری وعطاری دا بو مکتبه گلیب امتحانلارا باشلانان قلاسلارا یاخیندان نظر سالمیشلار.

آذربایجان قادینلار قوروپونین ییغینجاغی

خردادین ۲ سینده گون اورتادان اوچ یاریم صونرا، ستارخان خیابانیندا (فردوسی سالونوندا) آذربایجان قادینلار قوروپو طرفیندن بیوتون تبریز خانملارینین ییغینجاغی تشکیل تاپاجاقدیر بوتون خانملار بو مجلسه قوناقلیغا دعوت اولونورلار.

سواد سیزلیقلا مبارزه‌نین نتیجه‌سی

تبریزین شهر قومیته‌سی تبلیغات شعبه‌سی طرفیندن تبریزین سوتون حوزه‌لرینه و قادینلار قولوبونا بیر آی بوندان قاباق ویردیکلری قره‌وی تاپشیریقا گوره سوادسیزلیقه‌سی آرادان آپارماق ایچون حوزه لرده تدریس اورسالاری آچماقلا مبارزه‌یه باشلاملاری ایچون دستور ویرمیشدی. خردادین اوچینده بو قورسلارین آچیلیش گونیندن آی یاریم گیچه‌ر یکیندن تبریز حوزه‌لرینین قورسلاریندا تحصیل ایدن فرقه عضولری تبلیغات شعبه‌سی طرفیندن امتحان ایدیلدیکدن صونرا حوزه‌لرین سواد سیزلیقلا مبارزه سابقه‌سی نتیجه‌سی اعلان اولونوب جاقدر. بو سابقه‌ده بیرنجیلیگی قزانان طلبه‌لر و معلملری شهر قومیته‌سی طرفیندن تقدیر اولونا جاقلاردر.

ایلخی ده حربی تعلیملر

ایلخی دا محلی قومیته‌یه مربوط بوتون حوزه‌لرین عضولری ۲۷ر۲ر۲۵ ساعت ۵ دن ۷ یه قدر حربی تعلیملر آپارمیشلار. و بو تعلیملر توز معین وقتلرینده دوام ایتمکده‌در.

حربی افسرلیک مکتبی نین برنجی

دوره‌سینین تحصیلی قورتاردی

ملی حکومتیمیزین اصلاحاتی دوغری گوتوردوگی بویوک قدملردن بیریسی‌ده آذربایجان دا حربی افسرلیک مکتبی‌نین تشکیل ویرلمه سی‌در. بتەکی محترم هم وطنلر بیمیز مسبوق درلار حربی افسرلیک مکتبی‌نین تشکیل تاپماق اعلانی ۱۵ر۱۱ر۲۴ تاریخده آذربایجان روزنامه سینده انتشار تاپوب و بوتون آذربایجان حدقه شرائط حائز اولان شخصلرین داوطلب قبول اولونماسینی اطلاع ویرلمیشدی اعلان ویرلدی. یکمدن صونرا اولکه‌میزین هر طرفیندن جوانلاریمیز مکتبین دفترینه مراجعه ایدوب آدلارینی یازدیرماغا بیر بیرلرینه سبقت ایدیردیلر خلاصه مکتبین طلبه‌لرینین تعدادی پروگرام اوزرینه وورتولدوقدان صونرا تپه اولونموش مرتبه اوزیله که حق قوشولار وزارتی طرفیندن ویرلمیشدی مکتب ایشه باشلادی.

قاباقجادا بویوک مشغله دور. دوغوردا گوره ده مرتین و ملی حکومتیمیزین (آز مدتده چوخ ایش گورمک شعارلی) حربی افسرلیک مکتبی‌ده تعجب ایده‌ب گنجه گوندوز یورولمادان جدیت ایله دیکدن صونرا ایکی آی مدتده مکتبین پروگرامینی قورتاروب و خاتمه تاپماق اعلانینی ویرمگه قدر اولموشدور البته آز بیر آی مدتده افسرلیک مکتبینی قورتارماق ممکن در بعضی اشخاصین نظرینه تعجب گلسین لیکن هیچ تردیدی یوخدور اولا ۴ آی مدتده فرقه یاراداب و حکومت تشکیل ویرن بیر خلقه ۴ آی مدتده افسرلیک مکتبی قورتارماق چوخ آسان بیر ایشدر تانیا بیز گنجمیش رضاخان دورنده

قدسی ۳ نجی صحیفه‌ده

دنیا خبرلری

یونان دا

تهران رادیوسی - یونان پارلمانیندا قرارلین یونانین گیجه‌کی گیلرده‌سی تعیین ایتمک بارەسینده عمومی رای آلماق ایچون مذاکره آپین اولیی انتخاب ایتدیکده عجله ایتدیکینه بیر چوخ اعتراض ایتمیشلر.

تهران رادیوسی - مسکو رادیوسینین مخبری اعلام ایدی که شوروی دولتینین طرفیندن رانسه، لهستان، هلاند و رومانی دولتلرینه گوندرلمیش بوغدا روسیه اهالی‌سینین چیره محصلندن یوخ آلینمیشدر.

هندوستاندا

بوگون قرار درکه هندوستان حربیلرینین نماینده‌لری انگلیس دولتینین هندوستان بارەسینده ایتدیکی پیشنهادلارین خصوصیندا توز نظرلرینی اظهار ایتمیشلر.

آمریکادا

آمریکانین سنا مجلسی دولت اینجیلتره‌نین بوزده ۱۵ حقوقلارینین آرتیریلماسینی تصدیق ایتدی.

باکو رادیوسی - ژاپون کابینه‌سی تشکیل ویرمیش هوشیرا خارجی ایشلر وزیری چین ومنچوریه تجاوز کارلیق توره‌تمکده اشتراک ایده‌نلردندر و بو کابینه کاملا میلیتاریست بیر کابینه‌در بو کابینه ارتجاعی بیر حکومتی ژاپونیا بر قرار ایدیب و دموکرات ماسکاسی آلتیندا هر نوع استبدادی عمللره اقدام ایده جکدر.

اندونزی

فریدون بازرگان

بنی عشمردن

اندونزی، دنیانین ان ثروتلی مستعمره اولان یرلرینین بیریدر. گورمک و اولکه‌نین حقیقی استقلالی آلتیندان خلاص تاپماق ایچون ندلی مبارزه‌سی نه‌دیر؟ اندونزی مالری جزیره‌لرینین بیر قسمتی که بویوک ساکن اقیانوسده اولان محاربه‌لردن قابق هلند یانین بیر قسمت مستعمره‌لریندن اولموشدور. اندونزی‌نین ساحه‌سی هلندین ۵۶ برابر ساحه‌سیدر. یوسفلی توپراق یعنی بیر ملیون دوققوز یوزمین مربع کیلومتر بذر میلوجه جزیره‌لردن تشکیل تاپدی سوجزیره‌لر کیچیکلی و بویوکی مغرب طرفیندن مالاکا به جزیره‌سینی احاطه ایدیب وجنوب و شرق جهتنده استرالیانین شمالی قسمت لرینه دک امتداد تاپمیشلار. اندونزی اساسا آددیمداکی قسمت جزیره‌لردن عبارتدر: ۱- بویوک سوند جزیره‌لری که سوماترا جاوه - مادوورا - بورنئو - سلب و بیر پارا کیچیک جزیره‌لردر. ۲- سوند چیچیک جزیره‌لری که جاوه‌نین شرقیه دک گئدیر و اونلارین مهملری لومبوک - سومباوا - فلورس - تیمور - سومبا - ورودتین عبارتدر. ۳- سلب شرقینده اولان مالوک جزیره‌لری که اونلار توز نوبه لرینده ایکی قسمت اولورلار: ۱- جنوبداکی جزیره‌لر (بورو - سرمام - آمبو - ان وباندا) ۲- شمالداکی جزیره‌لر (اوبی - باتژان - تیدور - ترنات - هال - ماهرا - وهرموروته) ۴- یئنی گینه جزیره‌سینین غربینده اولان حصه. بو جزیره‌نین بیر قسمتی استرالیا حکومتیله اداره اولونور و بیر قسمتی ده انگلیس توسطیله. بورنئونین شمالی قسمتی که تقریبا بو جزیره‌نین اوچده بیر حصه سیدر - انگلیس مستعمره‌لری جرگه‌سینده حسابدر. تیمور جزیره‌سینین یاری شرقی قسمتی و اونون ترتیبنده اولان کیچیک کامبیت جزیره‌سیله پرتقال مستعمره‌لریدیر. اندونزی جزیره

قسمی ۴ نجی صحیفه‌ده

جنوب نفت معدنلرینده اعتصاب

آذربایجان کارگرلر اتحادیه‌سینین مرکزی شوراسیندان: تهران شورای متحده‌سینین مرکزی شوراسیندان ویریلن خبره گوره (انگلیس - ایران) نفت قومپانیه‌سینین ارزاقی جنوب نفت معدنلرینده قومپانیانین ظلمی وقلداری نتیجه‌سینده اون مین نفر کارگر تعطیل ایدیب ایشدن ال چکمیشلردر. ایرانین بوتون قطعاتینده اولان کارگرلر توز همدردلیکلرینی اظهار ایتمکله برابر، نفت قومپانیاسینین توز کارگرلری ایله عدالتلی رفتار ایتمه‌لری بارەسینده تهرانین دولتی مقاملارینا تلگراف ایتمیشلردر.

قهرمان کرد خلقین مسلح دسته‌لریندن

صمد صباحی

«آرشین مال آلان»

بدیعی فیلمینین پارلاق موفقیتی

هفته‌لردن بری صبرسیزلیک و انتظارایله گوزله‌دیگیمیز «آرشین مال آلان» بدیعی فیلمی اردیبهشت آیینین ۱۸-سینده «دیده‌بان» و «تهران» سینمالاریندا بویوک موفقیتله نمایش ایتدیریلمکده‌دیر.

ملی اوپرا و اوپه‌رتا میزین بانیسی بویوک بسته‌کار عزیر حاجی‌بگوفون بسته‌له‌دیگی بو فیلمین موسیقیلی قومه‌دیاسی اثری آرتیق چوخدان‌دیر ملی چرچیوه‌دن چیخمیش و دنیا صحنه‌لرینین مالی اولموشدور. بونی ثبوت ایتمک ایچون «آرشین مال آلان» موسیقیلی قومه‌دیاسینین اوتوز آلتی دیله ترجمه ایدیلمه‌سینی مثال چکمک کفایت ایدر.

«آرشین مال آلان» موسیقیلی قومه‌دیاسی دنیا صحنه‌لرینده شهرت قازاندیغی کیمی تبریز تماشاچیلاری طرفیندن ده سئویلمیش و اثر خالقینین دیلینین ازبری اولموشدور.

قید ایتمک اولار کی بویوک بسته‌کاریمیز عزیر حاجی‌بگوف‌ه تمام یاخین شرق اولکه‌لرینده اولدیغی شهرت قازاندیران دا «آرشین مال آلان» موسیقیلی قومه‌دیاسی اولموشدور.

شهریور حادثه‌سیندن سونرا «آرشین مال آلان» موسیقیلی قومه‌دیاسینین تکجه تبریز شهرینده یوز دفعه‌دن آرتیق تماشایا قویولماسی بو اثرین تماشاچیلار طرفیندن نه قدر سئویلدیگینی ثبوت ایدن اساس عامللردن بیریدیر.

«آرشین مال آلان» موسیقیلی قومه‌دیاسینین موفقیتی اثرین مضمونونین حیاتیلیگی و موسیقیسینین گوزللیگی ایله علاقه‌دار دیر.

تبریز تیاترینین ۴۰ - ایللیک تاریخچه‌سینده هیچ ایله بیر اثره تصادف ایتمک اولماز که او «آرشین مال آلان» موسیقیلی قومه‌دیاسی قدر موفقیت قازانمیش اولسون.

«آرشین مال آلان» یالنیز تماشاچیلار طرفیندن دگیل عین زماندا بو اثرده اویناماق آرزوسیندا اولان آرتیستلر طرفیندن ده محبته سئویلمیشدیر. تبریز صحنه‌سینده گورکملی یئر توتماغا موفق اولموش آرتیستلرین چوخی بو اثرده اوینادیقلاری روللارلا تانیلارق شهرت قازانماغا موفق اولموشلار.

محض بونا گوره‌دیر که باکو فیلم کارخاناسی طرفیندن چکیلمیش بو گوزل بدیعی فیلم هاموینین طرفیندن استقبال ایله قارشیلاندی. قارداش سووت آذربایجانی فیلم کارخاناسینین بو گوزل و فنّی فیلمی چکمه‌سی ان گوزل بر تبریک کیمی تقدیر اولونماغا لایقدیر.

«آرشین مال آلان» بدیعی فیلمینه تماشا ایدن آداملار بو ایشتلی فیلمی اولدن آخره کیمی بویوک مراقلا ایزله‌مکله، محارتین چیچین قراریطینه باخمایاراق، بدیعی آذربایجان کینو صنعتینین بویوک انکشاف یولی گئچدیگینی قوتی اعتراف ایتمگه مجبور اولورلار. «آرشین مال آلان» موسیقیلی قومه‌دیاسی ایلک دفعه آمریقا فیلم کارخانالارینین بیرینده چکیلمیشدی. لاکین آمریقا فیلم کارخاناسی طرفیندن چکیلن و تبریز سینمالاریندا نمایش ایتدیریلن فیلمین موفقیتی اولدوقجا آز اولموشدور.

آمریقا فیلم کارخاناسی طرفیندن چکیلن «آرشین مال آلان» بدیعی فیلمینده آذربایجان خلقینین ملی عادت عنعنه‌لری لاییقنجه تماشاچیلارا چاتدیریلمادیغیندان فیلم ناقص نظره چارپیردی.

باکو فیلم کارخاناسی ایله آمریقا فیلم کارخانالارینین چکدیگی محصوللار مقایسه اولونارسا باکونین چکدیگی بدیعی فیلم تام معنا ایله فاتحه‌لی اوستون اولدوغونو گوروریک.

باکو فیلم کارخاناسی طرفیندن بویوک مهارت و استادلیقلا چکیلمیش اولان «آرشین مال آلان» بدیعی فیلمینه انسان تماشا ایتدیکجه دوغرودان دا واله اولور.

ایندی‌یه‌قده‌ر یوزلرله تماشاچیلار بو گوزل بدیعی فیلمه تماشا ایتدیکده اوتوردوقلاری ذوق‌لا سینمانی ترک ایدیرلر.

لاکین هیچ بیر کس بو ایشتلی بدیعی فیلمدن دویماییر، آیریلماق ایسته‌میر.

بیر دفعه گورن ایکینجی دفعه گورمگه جان آتیر.

ایکی دفعه گورن اوچونجی دفعه تماشا ایدیر. بو ایسه فیلمین بویوک موفقیتی و تماشاچیلار طرفیندن سئویلمه‌سی ایله علاقه‌دار دیر.

«آرشین مال آلان» بدیعی فیلمینین قورولوشچو رژیسورلاری اولان طهماسب رضا و له‌شوقونین چکدیکلری بویوک زحمتلر اولدوقجا ثمره‌لی نتیجه‌لر ویرمیشدیر.

فیلمده نظری جلب ایدن انسانی اوبرازلاری اولدوقجا حیاتیدیر.

فیلمین صحنه‌لرینی یاراتان استعدادلی دراماتورگ ثابت رحمانی اوز ایشینده گوزل ایشله‌مگه موفق اولموشدور.

آزاد سئوگی موضوعی اوزه‌رینده قورولموش «آرشین مال آلان» موسیقیلی قومه‌دیاسینین بدیعی فیلم حالینا سالینماسی و فکرلرین آیدین صورتده تماشاچیلارا چاتماسی حالی ثابت رحمانین موفق اولدوغونا عینا جانلی ثبوتدیر.

آرتیستلرین اویونیدا نظری جلب ایدن موفقیتلر سووت آذربایجانیندا جوان و مهارتلی سینما آرتیستلرینین تربیه ایدیلمیش اولدوغونی ثبوت ایدیر.

بو گونه‌قدر هیچ بیر سینمادا تصادف ایتمه‌دیگیمیز عسگر رولینی اوینایان رشید بهبوداوف گلچهره رولینی ایفا ایدن لیلا خانم جوانشیراووا، ولی رولینی اوینایان عبداله‌یوف، خالا رولینی ایفا ایدن خانم الترلی وسایره کیمی آرتیستلر بو نوع روللارینی مهارتله ایفا ایتمه‌لری باکو فیلم کارخاناسینین جوان و باجاریقلی آرتیستلر هیئتینه مالک اولدوغونی ثبوت ایدیر.

فیلمه موفقیت قازاندیران جهتلردن بیریده آذربایجان خلقینین ملی عادت وعنعنه‌لرینی ترنم ایدن پارچالارین اولدوقجا یاخشی ایشله‌نیلمه‌سیدیر.

فیلم بدیعی ترتیبات جهتنجه ده اولدوقجا مراقلی وجاذبه‌لیدیر.

فیلمین بدیعی ترتیباتینی تنظیم ایدن مشهور فیلم رسامی یوزی دوستس آذربایجانین رنگین طبیعی گوزللیکلرینی وخلقمزین ایللر اوزونی یاراتدیغی معمارلیق صنعتینین گوزل خصوصیتلرینی دوغرو تاتماغا موفق اولموشدور.

فیلمین مهارتله چکیلمه‌سینده بویوک امکلر صرف ایتمش اولان اوپراتورلاردان م. داداشوف و ا. آتاکیشی‌یوف فیلمین بوتون خصوصیتلرینی محافظه ایدیب دوغرودان دا گوزل موفق اولموشدور. آیری-آیری صحنه‌لرده ایشیق تونلارینین مکمل صورتده معین‌لندیرلمه و فیلمین چکیلیشینده تطبیق ایدیلمه‌سی ایشی بویوک اوستادلیق و صنعتکارلیق طلب ایدیر. فیلمین اوپراتورلاری بو ایشده گوزل نتیجه‌لر الده ایتمشلر. قلبی پاک و آزاد محبت عشقی ایله جلوه‌لنن تاجر عسگرین ابو وبافتراک ایتدیگی و یاشلا پارچالاردا معین ایدیلمیش ایشیق تونلاری دوغرودان دا انسانا حیات ویریر و فرحلندیریر. سلطان بگین صحنه‌لرینده ایسه ایشیغین تند توندا ویریلمه‌سی اثرده فکرلرین انکشافینده و تماشاچیلارا چاتدیریلماسیندا بویوک رول اویناییر.

فیلمده آیری-آیری صنعتکارلارین هر بیرینین وظیفه سینده کی موفقیتی عمومی شکلده گوزل بیر بدیعی محصولین الده ایدیلمه‌سینی تأمین ایتمیشدیر.

تماشاچیلارین «آرشین مال آلان» موسیقیلی بدیعی فیلمین بو قدر احترامله قارشیلانماسیندا فیلمین عمومی موفقیتی ایله علاقه‌دار دیر.

بو بدیعی فیلمین تماشاچیلار طرفیندن سئویلمه‌سی خلقیمیزین دوغما ملی فیلم صنعتینه اولان جوشغون محبتیندن آنجاق بیر نشانه‌دیر.

«آرشین مال آلان» بدیعی فیلم ایله حقیقی انکشاف یولینا دوشموش قارداش سووت آذربایجانی فیلم کارخاناسی ایشچیلرینین الده ایتدیکلری بو موفقیتی بیزده بویوک فیدت لندیرمه‌دن باکو فیلم کارخاناسی صنعتکارلارینین ملی فیلم صنعتمیزین داها دا انکشاف ایتدیریلمه‌سی ایشینده بویوک کئیفیتلی محصوللار بوراخماغا یئنی نائلیتلر الده ایتمه‌لرینی آرزو ایدیریک.

علی توده

یاخشیدیر!

ای انبار! چوخ گوردوم یارالارین
اوره‌گیم سالالیب، گوزلوم یاخشی‌دیر.
گیسه‌نین باغریندا قالماسیش گوزوم
توز دوغما گلشنیم، گلیم یاخشی‌دیر

§§§

سن منه گوسترمه نه باغ، نه بوستان!
ظلمین حشره قدر چیخماز یادیمدان.
اگر که بو تورپاق بیتیرسه تیکان
یئنه توز چمنیم، چولیم یاخشی‌دیر.

§§§

وطن سیز بیر حیات کیمه گرکدیر؟
وطن‌سیز بیر عمر اولوم دیمکدیر.
وطن سیز اوزوموز گولیه چکدیر،
غربت جنت اولسا ائلیم یاخشی‌دیر.

§§§

قوی آچیم بابکین گتابینی سن
اوخویوم تونونده هر سطریندن
دیله بو داغلاردا چوبانلاری سن
شکسته‌م، بوبانیم، دیلیم یاخشی‌دیر.

§§§

آرتیق دوشونوبدور آیلمیش انسان.
او سئچیر - آیریر قارانی آغدان.
دئییر: اسیر کیمی قول یاشاماقدان
اولوم شرفلیدیر، اولوم یاخشی‌دیر!

§§§

بیز داها دگیلک تو گولسین آلقان!
چونکه یاشاماقچین یارانمیش انسان!
دشمن هجوم ایتسه، او یاستقیندان
بو داغلار قوپاردان سیلیم یاخشیدیر!

شورای متحده خواروباریع - چورکچی خانه کارگرلرینین طرفیندن فدائیلره ویریلن هدیه‌لر

آقاخان	۱۵	ریال
ذالی	۱۵	«
مصطفی	۱۵	«
حسین وردست	۱۵	ریال
آقا رسول	۱۵	«
محمد	۱۵	«
عزیز علی	۱۵	«
مشهدعلی	۱۵	«
ولی	۱۵	«
توتولی	۱۵	«
حبیب	۱۵	«
قدرت	۱۵	«
حسین برجعلی	۲۵	«
عبداله برادری	۲۰	«
شاطر اکبر	۲۰	«
اسماعیل وردست	۵	«
مصیب	۱۰	«
یوسفعلی	۱۰	«
مشهدی یوسف	۱۰	«
شاطر محمد آقا	۲۰	«
اکبر	۵	«
میر غفور	۲۰	«
شاطر احمد	۲۰	«
غلامحسین	۵	«
حسین	۵	«
موسعلی	۱۰	«
شاطر محمد	۱۰	«
لطف اله	۱۰	«
احمد	۵	«
حیدر	۱۰	«
حسنعلی	۵	«
اکبر	۱۰	«
علی	۵	«
حسین	۱۰	«

عاشقانه خلق شعری جریانی

-۳-

عاشقانه خلق شعری جریانیندان آیریلان مشتقلاتدن بیری دولو، دوبی و غیری - اوبا مشتقلرینه اوخشاییردی. بو مشتقلرینا لیزمین دردین ملی و محلی خصوصیتلری واردیر. محبه، انل، وطن تحسری، وطنین رنگین و گوزل طبیعتینه پرستش سئوگی وهجران دردیندن گلن شکایت، کامه یتمین آرزولار - بو شاعرلرین اساسی دوجینی تشکیل ائدیر.

عبدالرحمن آقا شاعر، مصطفی آقا عارف، بو مشتق‌ناپلزمین داها گورکملی نماینده‌لری ایدی.

۱۹ نجی عصرین برنجی یاریسیندا ایستر جنوبی، ایسترسه شمالی آذربایجاندا یتیشن عاشقانه خلق شعرلری ایچه‌ریسینده ان بویوک و شهرتلی یئری سیدابوالقاسم نباتی دوتموشدور.

۱ - سید ابوالقاسم نباتی
(۱۸۱۲ - ۱۸۷۳ (؟))

سیدابوالقاسم نباتی قره‌داغ محالینین «اوشتبین» کندینده آنادان اولموشدور. شاعر بیر نچه شعرینده اوشتبین تعریف ایدرک اوره اوشتبین‌لی اولماسینا اشاره ایتمیشدیر.

«قتیش الده بیر کیمسه کی، بو عاشق عریان ساکن‌دیر نه یئرده؟

گله اوشتبینه، تیغ اوزنی، ار و دریشی، آت تاغجاباقلیه. اوشتبینده کیم اقبالشاه توراته، بیر دعاگوی کمین بیسروپا گورونوره».

بعضی منبعلرده شاعرین ۱۸۱۲ نجی ایلده دوغولدوقو و ۱۸۷۳ نجی ایلده اولدوگی قید ایدیلیر که، بو دا حقیقته داها اویغوندر.

شاعرین آدی ابوالقاسم، تخلصی «مجنون» و یا «مجذوبشاه»، تخلصی ایسه «نباتی» و «خان چوبانی»‌دیر. آتاسینین آدی میر یحیی، اناسی ایسه «محترم»‌دیر.

شاعر بیر شعرینده، اوز نسلینی محمد پیغمبره آپاریب چیخاریر.

«میدان عشق ایچیره چاپیردیم آتی،
مسخر ایله‌دیم روم و عراقی،
محترم اوغلییام، آدیم نباتی،
ذاتیمیز هاشمی، اصلیمیز عرب»

نباتی، اوللر ملالارلیق ایله گذرانلیق ائدیر، ایلین قیش فصلینی مکتب سمرا ابینده، یاینی ایسه، آراسین اطرافیندا کی رنگین یایلیل و اوتلاق یئرلرده کئچیرمک، گوچ‌ری حیات یاشامیشدیر. سونرالاری بعضی سیلره گوره مال قارالی ایتمدن چیخدیقدان سونرا جنوبی آذربایجانین ان صفالی و گوزل یایلاق یئرلریندن اولان «اوشتبین» کندینده بتجه‌لیق ایله گذران ایتمیشدیر. بیوتون عمرینی رنگین یایلیل طبیعت آغوشینده کئچیرن شاعر، طبیعتین گوزللیکلریندن، آزاد سربست حیاتدان ذوق آلمیشدیر.

نباتی عرب و فارسی دیللرینده مکمل بیر تحصیل آلمیش، عمر خیام، ملای رومی، شمس تبریزی، حافظ شیرازی کیمی بویوک متفکر شاعرلری دریندن اوره‌نمیشدیر. حافظه داها چوخ میل و رغبت گوسترمیش، شعرلرینده بو، بویوک ایران شاعرینی بیر نچه یئرده تعریفله‌میشدیر.

حافظین روحینه اخلاص ایله بیر فاتحه‌ویر، چرخه وور، دوره کی ای بچه عنقا - عنقا،

طوطی باغ جنان، بلبل شاخ شیراز،
خواجه شمس لقب، شاعر برا - غرا

نباتی یاشادیغی زمان قارا داغدا یاشایان، پیدار توپلیاراق، صوفی طریقتلریندن بیر نه باشچیلیق ایتمیشدیر. مریدلری آراسیندا و عمومیته خلق ایچه‌ریسینده اونون بویوک حرمت و نفوذی واردی. خلق اونون شیرین صحبتیندن درین حظ و ذوق آلیردی. صوفی طریقته مرشد اولدیغی زمان تز - تز گوشه انزوایه چکیلرک وقتینی «خلوت»‌ده و اعتکافدا کئچیریردی.

شاعرین فلسفی شعرلرینین چوخی بو دوره عائددیر. نباتی قوجا وقتلرینده اهر قصبه‌سینه کئچه‌رک بیر مدت بورادا شیخ شهاب‌الدینه مجاورلیک ایتمیشدیر.

قارا باغدا واقف و ذاکر عائدة، قوشما شعرلرینین بویوک اوستادلاری اولاراق بو کندبکاری کیمی، جنوبی آذربایجانین قارا داغ محالیندا دا نباتی قوشما و تجنیسلری ایله بویوک بیر شهرت قازانمیشدیر.

نباتی‌نین واقف قوشمالاری، روحا واقف قوشمالارینا چوق یاخیندیر. بونون اساس سببی، هر ایکی بویوک شاعرین عین منبعدن استفاده ایتمه‌لری، عین منبعدن الهام آلمالاری‌دیر.

سووه‌ت مریضخانه‌سینین خلقیمیزه کومکی

تبریزده اولان سووه‌ت مریضخانه‌سی علم الدمه بیرموسسه اولوب ایگیرمی آیدان بری تشکیل تاپیا سیا باخمایاراق بو آز مدتده خلقیمیزین صحیه جهتیندن ساغلاملیغی ایچون اولدوقجا بویوک ایشلر گورموشدور .

بولی هیچده انکار ایتمک اولماز که مریضخانه‌نین مدیری دوقتور صمدوفین خلقیمیزه صحی جهتدن یاردیم ایتملریندن علاوه، برلی حکیملریمیز ایله ده یاخیندان هیئة علمی تماسلاردا اولدیغین نتیجه‌سی اولاراق مریضخانه طرفیندن ایندیه قدر ایستر تبریزده و ایسترسه ده اورومیه‌و مهاباد و باشقا یرلرده ۲۷ دفعه علمی و صحی لوتغرانسلار ویریلمیشدیر .

عین زماندا مریضخانه‌نین حکیملری طرفیندن بو گونه قدر مریضخانه‌ده یاتان خسته‌لره سرایت ایدیجی خسته‌لیکلر بارهسینده ۳۳ دفعه معروضه داخی اوخونموشدور .

یرلی اهالینین خواهشینه گوره ایندی اورمیه و مهاباد و اردبیلده بیر سووه‌ت مریضخانه‌لری تشکیل ایتمکدن اوتری اشتعات ایشلری آپاریلیرکه‌بو یاخینلاردا بویرلرده تازه مریضخانه‌لر آچیلاجقدیر .

قید ایتمک لازم درکه سووه‌ت مریضخانه‌سی ایران آذربایجانی‌نین بایلالاریئی تدقیق و معدن صولارینی تجربه ایتمکدن اوتری اطرافه بیر علمی و فنی اوپسیونتعیین ایدیب گوندرمیشدرکه بونون نتیجه‌سینده یاخینلاردا خلقیمیزین ساغلاملیغی خصوصندا بویوک ایشلر گورووله‌جکی محققدیر .

ایندی بو مریضخانه‌ده داخلی ، چشم‌چی ، جلدی ، جراحی ، گوز ، قولاغ ، دیش ، قادین ، کوربه و زهروی مرضلر ایچون باشقا باشقا قیسه و شعبه‌لردن علاوه یئنی گلمیش الکتریت آپاراتلاری واردر که بونلارین دا واسطه‌سی ایله ایللر بویی خسته اولوب یاخشی اولمایانلار معالجه ایدیلمکده‌دیرلر .

دامنه‌پرلی اهالی‌نین خواهشینه گوره ایش ساعتلریندن سونرا مریضخانه‌ده تعجیلی یاردیم پوستی، نوبتچی حکیملر و شفقت باجیلاری تعیین ایدیلمیشلردر که بونلارین وظیفه‌لری گیجه و گوندوز تصادفی اولاراق حیاتی آنی بیر صورتده تهلکه‌یه دوشن مریضلری معالجه ایتمکدیر .

بونودا اونوتماق اولمازکه بو مریضخانه‌ده معالجه اولونوب گیدن یوزلرجه و بلکه مینلرجه انسانلار اوز تشکرلرینی و تقدیرلرینی مریضخانه‌ده اولان دفتره قید ایتمیشلر خلقیمیزین ساغلاملیغی یولوندا بو و یا بوندان باشقا یوزلرجه مدنی و صحی یاردیملار سووه‌ت خلقینین بیزه‌قارشی‌ساخلادیغی‌صمیمی‌دوستلوق و محبتین آشکار و آیدین بیر دلیلی‌در.

غلام . موسی زاده

نمره ۱ ر ۳۲۲۲ ۲۶ ر ۳ ر ۲۵

اعلان

اوشخصلرکه مالکیت‌ورقه لری صادر اولماییبلر تیت‌کل ادارەسینه رجوع ایدیب آلسینلار.

عدلیه وزیرمعاونی‌وثبت‌اسنادمدیرکلی-

۵۵. ش۷۶ اعتماد

اعلان

دکتر نجمی مسافرتدن‌قاییدیب ویو گوندن مریضلری قبول ایدیر.

ش۸۰ ۳۰۱

م-ع یوسی

آذربایجانین ملی داستانلاری

بساط تپه‌گوزین باشی اوسته گلدی . باخدی گوردی کیم گوزی آتدر . دیر : مره قوجالرشینی قویون اوده قزسین .

شیشی اوجاغه قویدیلر قزدی، بساط الینه آلدی ، آدی گورکملی محمد صلوات ویردی ، شیشی تپه‌گوزین گوزینه ایله باسدی کیم گوزی هلاک اولدی ، ایله نعره ووردی کیم داغ داش جینگیلده‌دی .

بساط سچرادی ، قویون ایچره مغاره‌یه گیردی .

تپه گوز بیلدی کیم بساط مغاره‌ده‌در ، مغاره‌نین قاپوسین آلیب بیر ایاغین قاپونین بیر یانه ، بیرین ده اوبیری یانه قویدی دیدی: مره قویونلر گلین گچین .

قویونلر بیربیر گلیب گچدیلر.

بساط بیرقوچین باشین کسدی، درسینی یوزدی ، ایچینه گیردی ، تپه‌گوزه طرف گلدی . تپه گوز بیلدی کیم بساط دری ایچینده‌در دیدی: ای قوچ منیم سن نه‌یردن هلاک اولاجغیمی بیلدین؟ منده‌سنی مغاره‌نین دیوارینه ایله چالیم کیم سومه‌کلرین او ولسین .

بساط تپه‌گوزین باشینی تپه گوزه ویردی . تپه‌گوز یوزوکی قالدیردی ، یوزوک دری‌ایله الینده قالدی . بساط تپه‌گوزین یوردی‌آرا میندن سچریب قاچدی .

تپه‌گوز یوزوکی یره چالیب دیر : اوغلان قورتولدیمی ؟ بساط دیر : تاری قورتاردی . تپه گوز دیر : اوغلان آل یوزوگی بار ماغینه تاخ ، سنه اوخ ، قیلنج کار ایلمسن . بساط آلدی یوزوگی بارماغینه گچیردی ، تپه گوز بساطین اوزینه قاخدی ، خنجریله چالدی .

بساط سچرادی ، گری دوردی ، گوردی کیم یوزوک یئنده تپه‌گوزین ایاغی آلتنده‌در .

تپه‌گوز دیر : اوغلان قورتولدیمی ؟ بساط دیر : تاری قورتاردی .

تپه‌گوز دیر : او گنبدی گوردینمی ؟ اوراده منیم خزنم وار، بساط گنبده گیردی ، تپه‌گوز گنبدین قاپوسین آلدی دیر : او غلان گنبده گیردینمی ؟ بساط‌دیر : گیردیم .

تپه‌گوز دیر : ایله چالیم که سنه گنبد داریاداغین اولسین .

بساط دیلنه گتیردی : لااله الا الله ، محمد رسول‌الله ، همانده‌م گنبد یاریلدی ، یدی یردن قاپی آچیلدی ، بیریندن دیشاری چیقدی .

تپه‌گوز الین گنبده سالدی ، ایله چکدی کیم گنبد زیروزبر اولدی ، سونرا دیر : اوغلان قورتولدینمی ؟

بساط دیر : تاری قورتاردی .

تپه‌گوز دیر : اوغلان سنه ئولوم یوخمیش ، بومغاره‌نی گوردینمی ؟ اوراده ایکی قیلنج وار بیری قیلنلی ، بیری قینسیز ، او قینسیز منیم باشیمی کسر، گیت اونی گتیر منیم باشیمی کس .

بساط مغاره‌نین قاپوسینه گلدی، گوردی بیر قینسیز قیلنج قاپونین قاپاغیندا اسمر .

بساط دیر : من بونا بی‌تکلف یایشمارم ، اوز قیلنجین چالدی دوتدی ، ایکی پاره اولدی ، بیر آغاج گتیردی دوتدی ، قیلنج او نی‌ده ایکی بولدی .

اوجانس مواسیان   ترجمه ایدنی مظفر درفشی

کوردلر

« داستان »

-۱۱-

اولین یوره‌گی‌نین جیریتی‌سینی
شدید بیر صورتده ، من ایشیدیردیم
اولون بو حالیندان تعجب لنیب
سوزلی اولدوغونی احساس‌ایدیردیم

§§§§

اینده‌ر بیر سس ایله او منه دیدی
بوغازی غصه دن دوتولموش ایدی
هاسو :
نه دیدی؟ ده‌گیلی بیر آیدین دانیش
مامه :
آه هاسو قلبی‌نین دردلرین دیدی

§§§§

من قاچاق دوشدوکدن آی یاریم سونرا
بیر گون محکمه نین رذل مأموری
اگلشه‌رکن سفره باشیندا
سنین سفره‌ن ایمه نعمت له دولی

§§§§

اطمینان ویریردی سنه که حتماً
کومک ایتسین سنه تمیز ویره‌رکن
سن اونا خوش گونلر آرزو ایتدین
الرون سینه ده عجز حالیلی

§§§§

بو زمان مست اولان شرفسیز مامور
ال آتدی زینه‌نین گل یاناغینا
زینه یه اولونان بو اهانتی
سن گوردون ایتمه‌دون ولی اعتنا

§§§§

غضبدن زینه‌نین رنگی قیزاردی
جوشه گلدی قیزیل قهرمان قانی
ایاقلندی اونون بویوک شرفی
اهانت اوخونون اولدی نشانی

§§§§

ولی‌سن ولی‌سن یینه دولدوردون
مامورین جامینی می نایلن
آیا بیله ایله ماتقورلی بیر شخص
ناموسین قوروبان شرافت بیلن ؟

§§§§

سن الینده دوتوب مشروب باده سین
سویله‌دون بویوردون ! بویوردون‌ایچون
سن ساتدون شرفی ، ناموسی ، عرضی
تکجه اوز جانینی ، قوروماق ایچون

دقت !

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی کیته‌سینین تبلیغات شعبه‌سینده خلقین استفاده‌سی ایچون بیر کتابخانه تاسیس اولماقدادر .

حرمتلی فرقه عضولریندن علاقه‌مند اولانلاردان خواهش اولینور که اوز هدیه‌لرینی تبلیغات کمیسیونا اهدا ایدیب رسید آلسینلار . هدیه ویره‌نلرین آدلاری روزنامه‌ده درج اولیناجاقدر .

مرکزی تبلیغات شعبه‌سی

علی اوغلی   کارگرلرین حیاتیندن

سوواریلمیش پولادلار!

-۲۱-

حکومت نظامی اداره ایدن چوروک بیلر دوشونمک ایسته‌میردیلر که کارگرلرین یاپیقرتین زوری‌ایله کوبلارین قاپوسینا نصب اولونموش تابلولاری گوتورمک ممکن دگیلدر . اونلاری گوتوروب و کوبلارین دا خراب ایتسه‌لر . اگر اولاری آتشلی سالسلار ، یقلالاردا اونلارین تکم‌یسه هیچ بیر وقت حاصل اولمیاجاقدر . چونکه بیر عدهنین آرادان گتمگی ممکندر ایسه ، عقیده و مسلکین آرادان گتمگی ممکن اولا بیلمز .

مسجدلری خراب ایتمکله سلطانچی‌لیق آرادان گتمیه‌جکدر .

خلق اورادا یئنی‌ده‌ن تابلولاری طلب ایتدیلر . اونلار ، خرابه‌رلرین اسارتدا باخمایاراق حرمت‌لیب و اوز زحمتلری ایله قورولموش حزبلرینین تابلوسین ، ایسته‌ییردیلر .

اونلاردا ، بو گون حزبه قارشی بویوک بیر علاقه حس اولینوردی وطن تورلاری ایسه اوز حزبلرین نه اندازه‌ده سه‌وملکرینی دوشونوردیلر آخردا ، اونلارین باقشارلیغی اثرینده حکومت نظامی اوز ایشیندن‌پشیمان اولدی . ال ، ایاقدان دوشدی . سرهنک عباسی اورایا گلیب ایشی اورتباسدیر ایتمک ایسته‌ییردی . دکر رادمنش واسکندری عصبانی اولوب ایرانین ارتجاعی حکومتی‌نی «تعریف» ایتدیلر .

آخردا تابلونی گتیردیلر . اوردا سسی گوگه یوکسلدی . بویوک بیر هیجان فردوسی خیابانین احاطه ایتدی .

ایندی کارگرلر بیوک بیر موفقیت الده ایتمیشدرلر . اونلار همین او گونی ، او گونکی مبارزه‌لریندن نتیجه آلدیلار . تقدیمه یابیلیر اقتدرلا تابلونی کلوبین قاپوسینا ووردیلار .

اسکندری توز ایله تابلونی نصب ایتدیکدن سونرا کارگرلرمه‌ندی دیو ، کلوبین بایراقی در ! . .

بوتو ، کارگرلرین پولاددان محکم اللری بورایا ووروب واونلارین پولاد یومورقلاریا‌یسه اوتوحفظ الده جکدر . . . .

هر طرفدن هیجانلی نعره‌لر اوجالیدی ، روشنفکرلرین ، کارگرلرین سسلری فردوسی خیابانیندا تماشاچی‌لاردا بویوک دویغولار اویاتمیشدر . تماشاچی‌لار کارگرلرین قهرمانه عمللرینین شاهدی اولموشدرلار

سونرا اتحادیه‌نین تابلوسین گوتوروب منظم صفلر ایله اتحادیه یه طرف یوللاندیق .

بو موقعده هامو سرود اوخویوردی :

« دلها از غم گشته خون فشان
خیزید از جای‌ستم کشان !.. »

تابلو آپارانلار شاره - مرد امروز - رعد امروز روزنامه اداره لرینین قارشی‌سیندان کچدیلر

او گون کارگرلر بویوک بیر موفقیت الده ایتدیلر

مبارزه‌لر ایچینده یاشاماق دانیدیق من آذر آیندان توزوم تشکیلکه «حیات آدلی هفته‌لیک بیر دیوار روزنامه‌سی یازماغا باشلادیم . بوفارسی و آذربایجان دیلینده یازیلیردی ومن سعی ایدیردیم که اورادا ، ان ساده حیاتی مسئله‌لری یازیم . من دروازه قزوین کوچه‌سینده اولان حیاتلاری کاخ ولاله‌زار خیابانیندا اولان حیاتلاری‌روزنامه‌نین ایکی‌ستونینده گوستریب اونلارین بارەسینده قضاوت ایدیردیم . بو ایکی‌ده گنیش لیکین اساسی عقلرین گوستیردیم . اونون یازیلاری حیات‌دان آلینمیش موضوعلری تشکیل ویریردی . عادی گردشلرینده گوردیکیم حادثه‌لری یازیردیم اونلاردان علاوه « جامعه‌را بشناسید » کاینی که قاسمی یازمیشدر آذربایجان دیلینده ترجمه ایدیردیم بو روزنامه ، اکبرآباد کلوبینین کارگرلرینین ارکانی ایدی . من سعی ایدیردیم که کارگرلرده اونون یازماغیندا اشتراک ایتسینلر .

او کلوبدا اولان جریانلاری ، کارگرلرین فعالیتینی یازیردیم .

جوانلار تشکیلاتینین مرکزی کیته‌سی طرفیندن منه اکبرآباد کلوبندا جوانلار حوزه‌سی تشکیل ویرمک مأموریتی ویرلمدی . بورادا کی جوانلار ، هاموسی اوشاق ایدیلار ، من ایکی آی اونلار ایله باش باشا قویدوم .

اوشاقلار حوزه‌سینده دانیشماق بویوکلر حوزه‌سینده دانیشماقدان چوق چتین‌در . انسان مجبوردر که اوز بیلیکلرینین سطحینی او قدر آشاغی گتیرسین که تا اوشاقلارین بیلیکلری‌ایله مساوی‌بیر سطحده قرار دوتسون . اوشاقلار منی مسخره ایتمک ایچون آدلارین ده گیشیک دیدیکده ، سونرا او یره بولداشلارینین طرفیندن تکذیب اولونوردیلار .

من اوشاقلاردان مقاله طلب ایدیردیم . اونلارین بیر ایکی مینجی مقاله آلماغا موفق اولدوم . اونلاردا اولان استعداد ، اونلارین ساده مقاله‌لرینده گوزه چارپیردی .

بیزیم جامعه‌میزده چوخلی استعدادلار واردر که محیطین و شرائطین اویغون اولماماغی ایچون بو استعدادلار یوزه چیخمایبدر .

صحیح بیرتربیه و شرایط اولمیقدا بو اینگین استعدادلار ظاهر چیخیب و ملتین تکملی اوقیوتوندا بویوک بیر رول اوینویایلر .

بیز ، حتی او ، ساده انسانلاردا بویوک ابتکار و استعدادین اولدیغینی گوره بیلدریک . اساسا استعداد انحصاردا اولان بیرشی دگیلدر . انسانلار یاجاریق ولیاقت واردر . فقط محیطین شرائطی اونلاری آرادان آپاریب و بیر ملتی ذلکت و نادانلیق حالیندا ساخلامیشدر . بو شرائط ده گیشیله بیلکدن سونرا گیزلی استعدادلار ظاهره چیخیب و اجتماعی دستگاهدا بویوک بیر قابلیت وجوده گتیرجکدر

حکومت نظامی‌نین الغاسی

دونه‌نده‌ن اعتباراً مخاطره رفع ایدیلدیگینه گوره بوتون آذربایجاندا حکومت نظامی الغا اولوندی.

اهالی سابقکی قرار اوزره گیجه‌نین هروقتی ایسته‌دیکلری یئره گیدیب - گله بیلرلر.

آذربایجان ملی حکومتینین باش‌وزیری -

پیشه‌وری

بیز و تهران...

اول صحیفه‌دن بقیه

دوران خاتیرلین تهران مطبوعات میدانیندا آت اویناتمالارینی ده بیلیریک: بیز پول، گوج و نامشروع نفوذ واسطه‌سیله وکیل اولماقدان اوتری جیگرلرینه خال دوشنلری ده تانیریق: بیز تهرانین عالی هوتل و مهمانخانه‌لرینی دولدوران ملت کمپانیلری‌لماینده‌لری‌نی سیل کیمی مصرف ایتدیکلری پول و اوروپا و آمریکانین بورس دلاللارینا مخصوص شیوه ایله جه‌وبردیکلری فریلداقلاریندا بو کیمی حادثه‌لره تأثیرینی حس ایتمکدن عاجز دگلیک.

آقای قوام السلطنه اگر واقعا آذربایجان خلقی ایله صمیمانه همکارلیق ایتمک فکرینده ایسه جدی قدملر گوتورمه‌لی تهران محیطینی کثیف عنصرلر و چاغیریلمامیش قوناقلار و ماجراجو افسرلردن تمیزله‌مه‌لی‌دیر.

ایگرمی ایللیک امارت دوره‌سینین قهرمانلاری گرک ملی محکمه‌لره ویریلیب مجازات ایدیلسین، اوغری افسرلر، خائن و مختلس دولت مامورلاری گرک ملته حساب ویرسینلر، اوزلرینین اله گیچیردیکلری سرشار ثروتین منشاء و منبعینی گوسترسینلر

ایشی سهل دوتماق، کمیسیون و کمیسیون بازلیق ایله اویناماق زمانی کیچمیشدیر، بیزایله اینانیریق، سوز آزلیغی هرکسی یوروب ازمیشدیر. حقیقت بیلنلر نظرینده بیر ملیون ادعادان کیچیک بیر قدم داها قیمتلی‌دیر.

اما داخلی وضعیته گلدیکده مرتجعلرین جابلاییب علیهیمیزه ایتدیکلری اقدامات بیزیم ایچون داها مفید واقع اولور. هر اولمو حادثه‌سی خلقیمیزین گوزینی آچیب اونلاری اوز فرقه‌لری اطرافینه توپلاماقده هر بیر تبلیغاتدان داها آرتیق تأثیر ایتمیشدیر.

دونن تبریز رادیوسی بو خبری انتشار ویردیگی آنده بوتون خلق هیجانه گلیب سلاح طلب ایدیردی. بوتون فرقه افرادی، دولت ایشچیلری منظم سرباز دسته‌لری کیمی اوز پستلرینی اشغال ایدیب فرقه و دولتیمیزین فرمانینه منتظر ایدیلر. اون دقیقه‌ده بوتون شهریمیزده نظامی وضعیت وجوده گلیب فرقه، دولت، فدائی، قوشون دستگاهی منظم بیر ماشین کیمی معین هدفه دوغری حرکته باشلامیشدی. بو بویوک بیر آزمایش ایدی، بو آزمایشدن خلقیمیز باشی اوجا چیخدی. اویاق و گوزی آچیق خلق همیشه بیله‌دیر. او، هربیر حادثه‌دن مثبت نتیجه الده ایده‌بیلر. بیز دشمنلریمیزین تعرضیندن بیله مثبت بیر نتیجه الده ایدوب، صفلریمیزی محکملندیردیک.

تهران حکومتی ایسه اقلانوز وضعیتین، اوزینین قوشون تشکیلاتینی، اوزینین مسئولیتلی مامورلارینین حرکاتینی کنترل ایده بیلمه‌سه بویوک ایش گورمیشدیر. بیزیم حقیقتا آقای قوام السلطنه‌یه یازیغیمیز گلیر اونین کابینه‌سینین افرادینی نظاره آلدیقدا معروف روس افسانه نویسی کریلوفین بالیق، خرچنگ و تورده‌ک حکایه‌سی انسانین نظرینده مجسم اولماغه باشلییر.

بو وصف ایله آذربایجان خلقینی متهم ایتمک آیا بویوک نساف‌سیزلیق دگلدرمی؟. بیز آذربایجاندا باشقا بیر محیط ده یاشاییریق. بیزیم خلقیمیزین افرادی بیربیری ایله قارداش کیمی یاشاییب. اوز ملی فرقه و ملی رهبرلرینین امرینی مذهبی بیر حکم آسمانی کیمی اجرا ایدیر. وطنین و ملتین سعادتینی ده او، او امرین دوزگون و صداقتله اجراسینده - آرابرلاره بیزده بیرلیک، قارداشلیق، صمیمیت و دوزلوک واردور. بیز اوز باشچیلاریمیزه اینانیریق اونلاره احترام ایدوب آرزولارینی انجام ویریریک. رهبرلریمیز ایسه بیزیم اعتماد و ایمانیمیزه آرخالانیب بویوک وجدی فداکارلیقلاره اقدام ایتمگه افتخار ایدیرلر. تهران ایسه بیزیم بو بویوک ایشیمیزین معنی و اهمیتینی هله‌ده درک ایتمه‌میشدیر.

پیشه‌وری

دمیر یول قورسینی

قورتاران جوانلاریمیز ایش باشیندا

۱۳۲۴ نجی ایلین اسفند آییندا آذربایجان یول و پوست تلگراف وزارتینین دمیر یول اداره‌سینین نزدینده دمیر یولی فنی ایشچیلری حاضرلاماقدان اوتری بیر قورس آچیلدی. بو قورس اسفند آیینین ۲۰ سینده تدریسه شروع ایدیب ۱۳۲۵ نجی ایلین اردیبهشت آیینین ۲۴ ینده ایسه بو قورس اوچ اساس شعبه‌دن عبارت ایدی. حرکت، جریه و خط

۱ - حرکت قسمتینده ۲۵ نفر محصل تحصیله مشغول ایدی. ایندی بو شعبه‌نی اعلا قیمته قورتاران محصللر ایستگاه رئیسلیگینه مأمور ایدیلیب. اورتا قیمته قورتارانلاری حرکتین فنی دفتری و اموالی قسمتینه ایشچی، یئرده قالانلاری ایسه قطار رئیسی (کندوکتور)، قطار مرتبی و ماتورچیسی، تورموزبان و سوزنبان وظیفه‌سینه تعیین اولوناجاقلار.

۲ - جریه قسمتینده ۵۸ نفر قورتاریب بونلاردان: دمیریول کشیکچیسی، تعمیرات کومکچیسی واگون تعمیراتچیسی، چلینگر، ریخته‌گر، واگون یاغلایانلاری، موتوریست کومکچیسی. دمیر یولی و شعبه‌لرینده ایشه باشلاجاقلار.

۳ - خط قسمتینین ۳۰ نفر اکمال ایتمیشدیر که بونلاریندا دمیر یول اوستالاری معاونلیگینه، بعضی‌سی ایسه عمله رئیسی، یول گوزتچیسی و خطین مختلف قسمتلرینده و ساختمان ایشلرینده مشغول اولاجاقلار.

بونلاردان علاوه اولاراق وزارتین پست - تلگراف شعبه‌سینین نزدینده آچیلان فنی قورسی اورتاران محصللر ایستگاهلاردا کی تلگراف و تلفون دائره‌لرینی اداره ایتمک ایچون معین اولوناجاقلار.

بو محصللر نه اینکه فنی معلومات عین زماندا تحصیل دوره‌سینده سیاسی و حربی تعلیمات دا اخذ ایتمیشلر که لازم گلسن موقعده استعدادلی بیر سرباز کیمی ده وطنلرینه خدمت ایده‌جکلر.

بو قورسون پروغرامینین گیتیش اولماسینا باخمایاراق، درسلرین آذربایجانلی متخصصلر طرفیندن آنا دیلینده ویریلمه‌سی محصللره امکان یاراتدی که، ویریلن درسلری یاخشی و تیز اوگره‌نسینلر. ایندی قورسی موفقیتله باشا چاتدیران آذربایجانلی بالالاری اوز تخصصلری اوزره وظیفه‌لرینه تعیین ایدیلمکده دیرلر. بو موقعده کی تبریز - جلفا دمیر یول رئیسی آقای مهندس آذری اوزینین وطن‌پرستانه احساساتی سایه‌سینده ایرانین جنوبینداکی حساس پستیندان ال چکیب دوغما خلقینه خدمت ایتمکدن اوتری آنا وطنی آذربایجانا مراجعت ایتمیشدیر. اونا گوره ده بو قورسدا نظری قسمتی تعلیم آلمیش جوان قادرلاریمیز عملده ده اونون توجه و جدیتی سایه‌سینده لایق اوستا اولماقلارینا دا شبهه یوخدور. ملی حکومتمیز بو بش آیلیق فعالیتین نتیجه‌سی، گیچکه‌مملتیمیزین بویوک سعادتینه نائل اولماسی مژده‌سینی ویریر. بو قورسی قورتاران جوانلاریمیزین فعالیت و موفقیتی ملی حکومتیمیزین آنا دیلیمیزده یاراتدیغی علم و مدنیت اوجاغینین ایلک مثلی کیمی شعله لنمکده‌دیر.

حمید نیکپور

حربی افسرلیک مکتبینین بیرینجی دوره‌سینین تحصیلی قورتاردی

اول صحیفه‌دن بقیه

تهران دانشکده‌سینده تحصیل ایدن افسرلره صاحب‌منصب اسمی قزمان گوروریک که تهران دانشکده‌سی بیر تحصیل دوره‌سی چوخ اولدوغی حالده اونون یوزده الی دقتی بلکه آرتیق وقتی (اورمالنیه تعلیمات) جملات و (فرمانات عموم) الرسم صرف اولونوردی. لکن آذربایجان حربی افسرلیک مکتبی تشکیل تاپان گوندن سوزدن عمله کیچیب قورمالنیه تعلیماتلار عوضینه عملی و تاکتیکی تعلیملری کیچمگه باشلادی. نتیجه‌ده بو قیسا بیر مدتده بیز افسرلریمیزی و حکومتیمیزی امین ایدیریک که هم آی مدتینده لیاقتلی افسرلر یئتیشدیریک. ینی افسرلریمیز ایستر حربی تعلیمات جهتیندن و یا ایستر سه قوماندانلیق جهتیندن گیچمیش حکومتین افسرلریندن هیچ دالا قالمازلار بالعکس بیر فرق وارسا، اودا ینی افسرلریمیزین سیاسی و اجتماعی حقوقه مالک اولماسی‌دیر بو باره‌ده چوخ شرح ویرمگه احتیاج یوخدور معلوم یا آیدین دیر که گیچمیش قوشونون سربازی و یا خود افسری اجتماعی حقوقلاردان بی‌نصیب ایدی قوشونا حقیقی درک ایتمک امکانی ویرمه‌میشدیلر اونا گوره‌ده سربازلرین حقیقی معناسینی درک ایتمکدن عاجز ایدیلر.

قوشون فقط بیر آز عده‌نین منافعینی حفظ ایتمکدن اوتری آلت تجربه اولدوغی نتیجه‌ده چرتی آقالارا ایمان و عقیده اولمادیغنا گوره مقاومت ایده بیلمه‌دیکلریندن اورتادان گیتدی. لکن بیزیم ملی قوشونوموزدا علی‌الخصوص حربی مکتبده بو بویوک ایراد اورتادان قالدیریلمیشدیر.

آلدیغمیز آزادلیغی مدافعه ایدن ملی قوشونوموزون ینی افسرلرینه فرقه‌میز طرفیندن تعیین اولونموش با معلومات معلملر توسطیله سیاسی درسلر گیچیریلیب اونا گوره‌ده ینی افسرلریمیز حربی تعلیماتی بیلمکله برابر سیاسی بیر سرباز اولوبلار ینی افسرلریمیز وطن پرستلیگین حقیقی معناسینی یاخشی دوشوب‌دور اونلار بوگون اوز وطنلرینی حفظ ایتمک ایچون ملی قوشونی لایقنجه تربیه ایتمگه قادردیرلر.

قوی ملی حکومتیمیزی و آزادلیغیمیزی سوءقصد خیالینه دوشن آلچاقلار بیلسینلر که ملی قوشونوموز دائما ترقی‌ده دیر و بو گوندن اعتبارا خلق قوشونلاری سیراسینا ینی افسرلریمیز گوندرولوب که سربازلاریمیزی تربیه ویرمگه مشغول اولاجاقلار.

حربی مکتب کوماندانینین سیاسی معاونی سلطان جدی

تبریزده‌کی کرد خلقیندن بیر منظره

اندونزی

طبیعی گوزلی انگلیس آسیادا اولان مستعمره‌لری یعنی هند - بیرمه - انگلیس مالزی‌سی - شمالی بورنئو و اونون بویوک دوشن یولی استرالیانین آراسیندا تشکیل ویریر. اندونزی‌نین اقتصادی و سوق الجیشی اهمیتی بیر بویوک علاقه و دقتی آلادیر که انگلیس بو هند مستعمره‌سینده الده ایدیبدیر و اونون ایستدیگینی که اورادا هندین عسود و حاکمیتین الده توتماق معلوم ایدیر. حال بوکه هلندلی‌لوزی نظامی جهتدن ضعیف‌دیر، لیکن اقتصادی و سیاسی رابطه‌لر اونو چوخ صمیمیت ایله انگلیسه مربوط ایدیبدیر. مالیه مجمع الجزایری‌نین جزیره‌لری بیر بیریندن آیری دگلدیر. بو تنلاشگ اونلارین غربی قسمتلری شرقی حصه‌لردن طبیعی و جغرافی شرایطی جهتدن فرقلی‌دیر. اندونزی آتش فشانلار اولکه‌سی آدلانیشدیر. اورادا آتش فشان جزیره‌لری واردیر. تک جاوه‌ده ۳۳ آتش فشان وار. بونلار زنگین توپراقلار یارادیر که اونون یاخشی حاصلی اولور. اندونزی‌نین طبیعی منبعلری مختلف قسمتلردن عبارتدیر. بویوک جنگللر و سنتلی بیر مساحتی سوبارلار یورتدور- و باتقا جزیره‌لرده اشغال ایدیبلر.

اورادا جورو - جورو آغاجلار اولور. مخصوص خرما آغاجلاری‌نین شیره‌سیندن قند و بیر جور عرق تپ اولونور.

نارگیل و چورک آغاجلاری‌نین محصوللاری خلقین بویوک غذائی موادی‌دیر. قورتارمادی

اول صحیفه‌دن بقیه

جزیره‌لری‌نین وسعتی حقده کافی‌در که دیهلم که حتی بویوک سوندا، جاوه و ماوورا جزیره‌لرینین (۷ کیچیک حصه‌لری (که ۱۳۲۱۷۳ مربع کیلومتردرلر) هلندین ساحتی‌نین دورد برابریدیر. حالبوکه سوماترا و اونون یانیندا کی چیچیک جزیره‌لر (که ۴۷۳۶۰۵ مربع کیلومتر ساحتی وار) وسعتده بویوک بریتانیانی گیچیر. بورنئو یاخیندان اگر انگلیسین حصه‌سینی گوتورک او فرانسه توپراغی قدر اولاجاق. ینی‌گینه‌نین هلند مستعمره‌سی ایسه ژاپون توپراغی ساحتینده‌دیر. بش مین کیلومترلیق یولدا اندونزی جزیره‌لری غربدن شرقه دک صف چکیبلر. بویوک ساکن اقیانوسدا اندونزی بوتون دنیانین قوتلری‌نین سیاسی و علاقه‌لری چارسی سینده قرار دوتوبدور. انگلیس و آمریکا مستعمره‌لری اورادا یاخیندان تماس دادرلار. دنیز و هوا یوللاری اندونزی‌دن گیچیرلر. اندونزی بیر

دنیا خبرلری

اول صحیفه‌دن بقیه

آلمان دا - آمریکا اشغال ایتدیگی منطقه‌لرینده - چیره‌لر دمل لوجه بیر آزالاجاقدیر.

مجارستان دا: - مجارستان و یوگوسلاو آراسیندا تضمینات بارتیشی امضالاندی مجارستان ۲۰ ملیون دولار یوگوسلاویایه ویریلیر، دمیر یول اسبابلاری و گمی و سایره اشیاء ما ویره‌جکدیر.